

וְהַכְסִיל בַּחֲשֵׁף הוֹלֵךְ, שְׁהָרִי
מִפְסֶלֶת הַחֲשֵׁף הוּא בָּא, וְאֵין לוֹ
אוֹר לְעוֹלָמִים.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, בֹּא רְאֵה, כְּתוּב
טוֹב יָלַד מִסְפֵּן וְחֻכֵּם, מִי זֶה יָלַד
מִסְפֵּן? הָרִי בְּאֵרוֹה, וְנִתְבָּאָר
שֶׁהוּא יֵצֵר טוֹב. אָבֵל טוֹב יָלַד, זֶהוּ
שְׁכֵתוּב (תהלים לו) נֶעַר הֵייתִי גַם
זְקַנְתִּי, וְזֶה הוּא נֶעַר שֶׁהוּא יָלַד
מִסְפֵּן, שְׂאִין לוֹ מַעֲצָמוּ כְּלוּם.
וְלָמָּה נִקְרָא נֶעַר? מִשּׁוּם שֵׁישׁ לוֹ
חֲדוּשׁ הַלְבָנָה שֶׁתְּמִיד מִתְחַדֶּשֶׁת,
וְתְמִיד הוּא יָלַד מִסְפֵּן, כְּמוֹ
שְׂאֵמְרוֹנוֹ. וְחֻכֵּם, מִשּׁוּם שְׁשׂוּרָה בּוֹ
חֻכְמָה.

מִמְכָּר זְקוֹן - זֶהוּ יֵצֵר הָרַע, כְּמוֹ
שְׁנֵאמַר, שְׁהָרִי מִיּוֹם שֶׁהָיָה לֹא
יֵצֵא מִטְּמָאתוֹ לְעוֹלָמִים. וְהוּא
כְּסִיל, שֶׁכָּל דְּרָכָיו הֵם לְדָרוֹךְ רָעָה,
וְהוֹלֵךְ וּמִסְטָה אֶת בְּנֵי הָאָדָם וְלֹא
יִוֹדַע לְהִזְהָר, וְהוּא בָּא עִם אָדָם
בְּעֵלְלוֹת כְּדִי לְהִסְטוֹתָם מִדְּרוֹךְ
טוֹבָה לְדְרוֹךְ רָעָה.

בֹּא רְאֵה, עַל זֶה מְקַדִּים עִם אָדָם
בַּיּוֹם שְׁנוֹלָד, כְּדִי שִׁיאֲמִין לוֹ,
שְׁהָרִי כְּשָׂבֵא יֵצֵר הַטּוֹב, לֹא יְכוּל
הָאָדָם לְהֵאמִין לוֹ, וְדוֹמָה עָלָיו
כְּמַעֲמָסָה. כְּמוֹ זֶה שְׁנִינוּ, מִי הוּא
רָשָׁע עָרוֹם? זֶהוּ מִי שֶׁמְקַדִּים
לְטַעַן דְּבָרָיו לְפָנֵי הַדִּין טָרָם יָבֵא
חֲבֵרוֹ בְּעַל הַדִּין, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (משלי

יח) צַדִּיק הִרְאִישׁוֹן בְּרִיבוֹ וְגו'.
כְּמוֹ זֶה (הוּא נ"א הוּא) רָשָׁע עָרוֹם, כְּמוֹ
שְׁנֵאמַר (בראשית א) וְהִנָּחַשׁ הָיָה
עָרוֹם, וְהוּא מְקַדִּים וְשׂוּרָה עִמּוֹ
שֶׁל אָדָם בְּטָרָם יָבֵא חֲבֵרוֹ לְשֵׁרוֹת
עָלָיו. וּמִשּׁוּם שֶׁהוּא מְקַדִּים, וְהִנָּה
טוֹעֵן טַעֲנָתוֹ עִמּוֹ - כְּשָׂבֵא חֲבֵרוֹ,
שֶׁהוּא יֵצֵר הַטּוֹב, מֵרַע אֶת הָאָדָם
עִמּוֹ וְלֹא יְכוּל לְזַקֵּף רֹאשׁוֹ כְּאֵלוֹ
הַטַּעֲנִין עַל כְּתַפּוֹ כֹּל הַמְּשֹׁאוֹת שֶׁל
הָעוֹלָם בְּגִלְל אוֹתוֹ רָשָׁע עָרוֹם

וְעָלֶיהָ אָמַר שְׁלֹמֹה עָלָיו הַשְּׁלוֹם (קהלת ב)

וְהַכְסִיל בַּחֲשֵׁף הוֹלֵךְ. דְּהָא מִסּוּסִיתָא דְחֲשֵׁף
קָא אַתְיָא וְלִית לִיה נְהוֹרָא לְעֵלְמִין.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, תָּא חֲזִי, כְּתִיב טוֹב יָלַד
מִסְפֵּן וְחֻכֵּם. מָאן יָלַד מִסְפֵּן, הָא
אוּקְמוּהּ וְאִתְמַר דְּאִיהוּ יֵצֵר טוֹב. אָבֵל טוֹב
יָלַד, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים לו) נֶעַר הֵייתִי גַם
זְקַנְתִּי. וְדָא הוּא נֶעַר דְּאִיהוּ יָלַד מִסְפֵּן דְּלִית
לִיה מְגֻרְמִיה כְּלוּם. וְאִמָּאי אִקְרִי נֶעַר, בְּגִין
דְּאִית לִיה חֲדָתוֹ דְּסִיְהָרָא דְּמִתְחַדֶּשָׁא תְדִיר,
וְתְדִיר אִיהוּ יָלַד מִסְפֵּן כְּמָה דְּאִמְרִין. וְחֻכֵּם,
בְּגִין דְּחֻכְמָה שְׂרִיא בִּיה.

מִמְכָּר זְקוֹן, דָּא הוּא יֵצֵר הָרַע כְּמָה
דְּאִתְמַר. דְּהָא מִן יוֹמָא דְהוּוּה לֹא
נִפְק מִמִּסְאָבוּתִיהָ לְעֵלְמִין, וְאִיהוּ כְּסִיל. דְּכָל
אֲרַחוּי אֵינוֹן לְאֲרַח בִּישָׂא, וְאָזִיל וְסֻטִי לְבָנֵי
נְשָׂא וְלֹא יָדַע לְאֲזַדְהָרָא. וְאִיהוּ אֶתִי עִם בַּר
נֶשׁ בְּתַסְקוּפִין בְּגִין לְאַסְטָאָה לוֹן מֵאֲרַח
טְבָא לְאֲרַח בִּישָׂא.

הָא חֲזִי, עַל דָּא אֲקָדִים עִם בַּר נֶשׁ בְּיוֹמָא
דְּאִתְיָלִיד בְּגִין דְּיִהִימִין לִיה. דְּהָא כַּד
אֶתִי יֵצֵר טוֹב לֹא יְכִיל בַּר נֶשׁ לְמַהִימְנָא לִיה
וְדָמִי עָלֶיהָ כְּמִטּוּלָא. כְּגוֹוֹנָא דָּא תְּנִינָן, מָאן
הוּא רָשָׁע עָרוֹם, דָּא הוּא מָאן דְּאֲקָדִים
לְאַטְעָנָא מְלוּי לְקַמִּי דִּינָא עַד לֹא יִיתִי
חֲבָרִיה מְאָרִי דְּדִינָא. כְּמָה דְּאִתְ אָמַר, (משלי יח)

צַדִּיק הִרְאִישׁוֹן בְּרִיבוֹ וְגו'.

כְּגוֹוֹנָא דָּא (הוּא נ"א הוּא) רָשָׁע עָרוֹם, כְּמָה דְּאִתְ
אָמַר, (בראשית א) וְהִנָּחַשׁ הָיָה עָרוֹם.
וְהוּא אֲקָדִים וְשָׂרִי עֲמִיה דְּבַר נֶשׁ עַד לֹא
יִיתִי חֲבָרִיה לְאַשְׂרָאָה עָלֶיהָ. וּבְגִין דְּאִיהוּ
אֲקָדִים וְהָא אֲטַעֲנִין טַעֲנָתִיהָ עִמִּיה, כַּד אֶתִי

חֲבָרִיה דְּאִיהוּ יֵצֵר הַטּוֹב, אֲבֵאִישׁ לִיה לְבַר נֶשׁ בְּהִדְיָה וְלֹא יְכִיל לְזַקֵּפָא